

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupalautakunta, 03.05.2022

Uhkasakon lisäerien tuomitseminen, jätteenkuljetuksen järjestämättömyys

3023/11.03.00.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Ympäristönsuojelutarkastaja Virve Kärkkäinen p. 044 416 3872

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kempainen Mika

Päätösehdotus

Lahden kaupungin rakennus- ja ympäristölupalautakunta

1. määrää [REDACTED] maksamaan Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunnan päätöksen 09.04.2019 § 30 mukaisesti uhkasakon lisäerät ajalta 1.5.2021 – 4.4.2022 eli yhteensä tuhat kaksisataa (1 200) euroa;

2. toteaa, että lisäerät eli sata (100) euroa jokaiselta alkavalta kuukaudelta voidaan jatkossakin tuomita maksettavaksi, kunnes päävelvoite (asuinkiinteistön [REDACTED] liittäminen järjestettyyn jätteenkuljetukseen seka- ja energiajätteen osalta) tulee täytetyksi.

Perusteluosa

Tiivistelmä

Lahden kaupungin rakennus- ja ympäristölupalautakunta antoi kiinteistön [REDACTED] ([REDACTED]) asukkaalle ([REDACTED]) päätöksellään 09.04.2019 § 30 määräyksen liittää asuinkiinteistönsä järjestettyyn jätteenkuljetukseen seka- ja energiajätteen osalta 15.5.2019 mennessä (päävelvoite). Lautakunta asetti päävelvoitteen tehosteeksi kiinteistön asukkaalle juoksevan uhkasakon, jonka kiinteänä peruseränä on viisisataa (500) euroa ja lisäeränä on sata (100) euroa jokaiselta alkavalta kuukaudelta velvoitteen laiminlyönnin jatkuessa asetetun määräajan jälkeen. Ennen määräyksen antamista ja uhkasakon asettamista Lahden ympäristöpalvelut oli kehottanut useita kertoja kiinteistön asukasta liittymään järjestettyyn jätteenkuljetukseen seka- ja energiajätteen osalta.

Koska kiinteistöä ei määräyksestä huolimatta liitetty järjestettyyn jätteenkuljetukseen, rakennus- ja ympäristölupalautakunta tuomitsi päätöksillään 04.02.2020 § 9 maksettavaksi asetetun uhkasakon peruserän ja kahdeksan lisäerää (1300 €) ja 11.5.2021 § 40 viisitoista lisäerää (1500 €). Kiinteistölle ei edelleenkään ole järjestetty jätteenkuljetusta, joten rakennus- ja ympäristölupalautakunnalle esitetään, että juoksevan uhkasakon lisäerät 12 kuukaudelta (1200 €) tuomitaan maksettavaksi.

Aiemmat käsittelyvaiheet

Lahden ympäristöpalvelut on kehottanut 23.7.2018 ja uudelleen 5.10.2018 päivätyissä kirjeissä Lahdessa sijaitsevan kiinteistön RN:o [REDACTED] ([REDACTED]) asukasta [REDACTED] liittymään lakisääteiseen järjestettyyn jätteenkuljetukseen tekemällä sekajätteen ja energiajätteen kuljetuksesta sopimuksen jätteenkuljetusyrityksen kanssa. Lisäksi Lahden ympäristöpalvelut on molemmissa kirjeissä kieltänyt jätteiden hävittämisen

polttamalla ja hautaamalla. Kyseessä on vakituiseen asumiseen käytettävä kiinteistö.

Kiinteistöä ei kehotuksista huolimatta liitetty järjestettyyn jätteenkuljetukseen, minkä vuoksi Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunta määräsi päätöksellään 09.04.2019 § 30 kiinteistön RN:o [REDACTED] asukkaan liittämään asuinkiinteistönsä järjestettyyn jätteenkuljetukseen seka- ja energiajätteen osalta 15.5.2019 mennessä (päävelvoite). Lautakunta asetti päävelvoitteen tehosteeksi kiinteistön asukkaalle juoksevan uhkasakon, jonka kiinteänä peruseränä oli viisisataa (500) euroa, mikäli kiinteistöä ei ole liitetty järjestettyyn jätteenkuljetukseen 15.5.2019 mennessä. Uhkasakon lisäeräksi lautakunta asetti sata (100) euroa jokaiselta alkavalta kuukaudelta velvoitteen laiminlyönnin jatkuessa asetetun määräajan jälkeen.

Kiinteistön asukas ei lautakunnan määräyksestä ja asetetusta uhkasakosta huolimatta liittännyt asuinkiinteistöään järjestettyyn jätteenkuljetukseen seka- eikä energiajätteen osalta. Tämän vuoksi rakennus- ja ympäristölupalautakunta tuomitsi päätöksellään 04.02.2020 § 9 maksettavaksi asetetun uhkasakon peruserän (500 euroa) ja kahdeksan lisäerää (yhteensä 800 euroa) ajalta 15.5.2019 – 10.1.2020. Tämän jälkeenkään asukas ei liittännyt asuinkiinteistöään järjestettyyn jätteenkuljetukseen ja rakennus- ja ympäristölupalautakunta tuomitsi päätöksellään 11.5.2021 § 40 maksettavaksi asetetun uhkasakon viisitoista lisäerää (yhteensä 1500 euroa) ajalta 1.2.2020 – 9.4.2021.

Lahden ympäristöpalvelut tarkisti jätteenkuljetusyrityksiltä tammi-helmikuussa 2022, onko kiinteistö liittännyt järjestettyyn jätteenkuljetukseen energia- ja sekajätteen osalta.

Jätteenkuljetusyrityksiltä saadun tiedon mukaan kiinteistö ei edelleenkään ollut liittynyt järjestettyyn jätteenkuljetukseen. Koska määräystä ei ollut noudatettu, Lahden ympäristöpalvelut laittoi vireille asetetun uhkasakon lisäerien tuomitsemista koskevan kuulemisen.

Lahden ympäristöpalvelut sai Lahdessa toimivilta jätteenkuljetusyrityksiltä 4.4 – 14.4.2022 tiedon, ettei kiinteistö edelleenkään ollut liittynyt järjestettyyn jätteenkuljetukseen seka- eikä energiajätteen osalta. Kiinteistö ei myöskään Lahden seudun jätehuoltoviranomaiselta 22.4.2022 saadun tiedon mukaan ole mukana missään jätekimpassa. Tämän vuoksi rakennus- ja ympäristölupalautakunnalle esitetään asetetun uhkasakon lisäerien tuomitsemista ajalta 1.5.2.2021 – 4.4.2022.

Kuuleminen

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta varasi kiinteistön asukkaalle tilaisuuden kirjallisen selvityksen antamiseen. Asukasta kuultiin haastemiehen välityksellä 2.3.2022 tiedoksi annetulla selvityspyynnöllä uhkasakon lisäerien tuomitsemisesta.

Kiinteistön asukas ei antanut asiasta selvitystä.

Päätöksen perustelut

Jätelain (646/2011) 28 §:n 1 momentin mukaan jätteen haltijan on järjestettävä jätehuolto, jos jätelain 4, 5 tai 6 luvussa ei toisin säädetä. Jätelain 28 §:n 2 momentin mukaan kiinteistön haltijan on järjestettävä jätehuolto, jos jätteen haltija ei huolehdi velvollisuudestaan tai tätä ei

tavoiteta ja jos kiinteistön haltija on sallinut jätettä tuottavan toiminnan kiinteistöllä tai jätteen tuomisen kiinteistölle.

Jätelain 40 §:n mukaan kiinteistön haltijan on järjestettävä vastaanottopaikka kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen kuuluvan jätteen keräystä varten.

Jätelain 41 §:n kiinteistön haltijan tai muun jätteen haltijan on luovutettava jätelain 32 §:n mukaisesti kunnan vastuulle kuuluva jäte alueella järjestettyyn kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai kunnan järjestämään alueelliseen vastaanottopaikkaan. Vakituudessa ja vapaa-ajan asumisessa syntyvä jäte kuuluu jätelain 32 §:n mukaisesti kunnan vastuulle.

Päijät-Hämeen jätelautakunnan alueen jätehuoltomääräysten (1.6.2021) 4 §:n mukaan vakituisten ja vapaa-ajan asumisen kiinteistöjen haltijan on luovutettava jäte kunnan jätehuoltojärjestelmään. Jätehuoltomääräysten 5 §:n 5 momentin mukaan Lahden kaupungissa on edelleen käytössä kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus, jossa kiinteistön haltija sopii kiinteistökohtaisen jäteastian tyhjennyksestä ottamalla yhteyttä jätteenkuljetusyritykseen, joka on hyväksytty ELY-keskuksen ylläpitämään jätehuoltorekisteriin. Sovittuaan jätteen kuljetuksesta kiinteistön haltijan tulee järjestää kiinteistölle jätteiden keräyspaikka sekä hankkia siihen tarvittavat jäteastiat.

Jätehuoltomääräysten 10 §:n mukaan energia- ja sekajätteen erilliskeräysvelvoite koskee kaikkia asuinkiinteistöjä Lahdessa.

Jätehuoltomääräysten 15 §:n ja 16 §:n mukaan jätteiden hävittäminen polttamalla ja hautaamalla maahan on kielletty.

Jätelain 126 §:n 1 momentin mukaan valvontaviranomainen voi:

- 1) kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua asetusta tai määräystä taikka jätteesiirtoasetusta taikka elohopea-asetusta tai sen nojalla annettua säännöstä, jatkamasta tai toistamasta säännösten vastaista menettelyä tai määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa; (24.8.2018/757)
- 2) määrätä 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla menetellyt palauttamaan ympäristö ennalleen tai poistamaan rikkomuksesta aiheutunut haitta;
- 3) määrätä jätettä tai tuotetta koskevista väliaikaisista toimista, kuten jätteen tai tuotteen asianmukaisesta varastoinnista tai säilyttämisestä, jätekuorman purkamisen kieltämisestä, jätteen palauttamisesta alkuperäiseen paikkaan tai muista vastaavista toimista, jotka ovat tarpeen 1 kohdassa tarkoitettussa tilanteessa.

Jätelain 129 §:n 1 momentin mukaan valvontaviranomaisen on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla. että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään tai kielletään.

Uhkasakkolain 7 §:n 1 momentin mukaan uhkasakko voidaan kohdistaa vain sellaiseen asianosaiseen, jolla on oikeudellinen ja tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa päävelvoitetta.

Uhkasakkolain 8 §:n mukaan uhkasakon suuruutta harkittaessa on otettava huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus, velvoitetun maksukyky ja muut asiaan vaikuttavat seikat.

Uhkasakkolain 10 §:n 1 momentin mukaan uhkasakon asettanut viranomaisen voi tuomita uhkasakon maksettavaksi, jos päävelvoitetta ei

ole noudatettu eikä noudattamatta jättämiseen ole pätevää syytä. Edellytyksenä uhkasakon tuomitsemiselle maksettavaksi on, että uhkasakon asettamista koskeva päätös on lainvoimainen, jollei päätöstä ole säädetty tai määrätty noudatettavasi muutoksenhausta huolimatta.

Uhkasakkolain 10 §:n 2 momentin mukaan uhkasakon lisäeristä voidaan kerralla tuomita maksettavaksi enintään kolme kertaa peruserän suuruinen summa. Tämän ylittävältä osalta lisäerät raukeavat niiltä uhkasakkojaksoilta, jotka ovat alkaneet ennen kuin päätös uhkasakon tuomitsemisesta tehdään. Uhkasakon asettamispäätöksessä määrätty peruserä oli 500 euroa, joten lisäeristä voidaan tuomita kerralla maksettavaksi enintään 1 500 euroa.

Kiinteistön vakituinen asukas ei ole kehotuksista eikä rakennus- ja ympäristölupalautakunnan määräyksestä huolimatta liittynyt järjestettyyn jätteenkuljetukseen, minkä vuoksi lautakunta määrää uhkasakon lisäerät maksettavaksi. Lahden ympäristöpalvelut on tarkistanut väestörekisteristä 22.4.2022, että [REDACTED] vakinainen osoite on edelleen [REDACTED] [REDACTED]. Maksuunpantava juokseva uhkasakko koostuu 1.5.2021 – 4.4.2021 väliseltä ajalta kertyneistä 12:stä lisäerästä (100 euroa / jokainen alkava kuukausi). Näin ollen lisäeristä kertyy yhteensä 12 x 100 euroa, eli nyt maksuunpantava uhkasakko on yhteensä tuhat kaksisataa (1 200) euroa.

Uhkasakon tuomitseminen ei vaikuta sakkosumman kertymiseen, mikäli laiminlyönti edelleen jatkuu. Tästä syystä Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunnan uhan asettamispäätöksessä oleva määräys on edelleen voimassa ja samoin määräyksen tehosteeksi asetettu juokseva uhkasakko. Mahdolliset myöhemmät lisäerät voidaan tuomita maksettavaksi erikseen.

Päätöksen täytäntöönpano

Tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Muutoksenhakutuomioistuin voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Sovelletut oikeusohjeet

Jätelaki (646/2011): 13 §, 20 §, 24 §, 28 §, 32 §, 35 §, 37 §, 40 §, 41 §, 126 § ja 129 §

Päijät-Hämeen jätelautakunnan alueen jätehuoltomääräykset (11.6.2020 § 13): 4 §, 5 §, 10 §, 15 § ja 16 §

Hallintolaki (434/2003): 32 – 34 §, 36 ja 60 §

Ulkasakkolaki (1113/1990): 7 §, 8 §, 10 § ja 22 – 24 §

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Toimenpiteet

Todisteellinen tiedoksianto päätöksestä asianosaiselle haastemiehen välityksellä

Tilisiirtolomake uhkasakon maksamista varten asianosaiselle

Lainvoimainen ote ja sakkoluettelo Oikeusrekisterikeskukselle